

॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंठीये भारतभावादीपे एकविंशोऽध्यायः ॥ २१ ॥
 ततोहमिति ॥ १ ॥ सुवाससः सुपुत्रान् ॥ २ ॥ ३ ॥ विकृताननमूर्धजा इति तेषां स्वरूपकथनं ननु तद्वर्णनं विधिते प्रागल्भ्येन स्थिते विधिते इति पाठेऽपि स एवार्थः ॥ ४ ॥ शब्द एव सा होलक्ष्यं यत्र तत्तथा शब्दे विधि
 अहं हि द्वारकायाश्च पितुश्च कुरुनंदन ॥ तेषुरक्षांसमाधाय प्रयातः सौभपातने ॥ १७ ॥ बलदेवो महाबाहुः कच्चिज्जीवति शत्रुहा ॥ सात्यकीरौ विमणेयश्च चारुदेण
 श्ववीर्यवान् ॥ १८ ॥ सांबप्रभृतयश्चैवेत्यहमासं सुदुर्मनाः ॥ एतेषु हिनरव्याघ्रजीवत्सु न कथंचन ॥ १९ ॥ शक्यः शूरसुतो हंतुमपि वज्रभृतास्वयं ॥ हतः शूरसुतो
 व्यक्तं व्यक्तं चैते परासवः ॥ २० ॥ बलदेवमुखाः सर्व इति मे निश्चितामतिः ॥ सोहं सर्वविनाशं तंचितयानो मुहुर्मुहुः ॥ सुविक्कलो महाराजपुनः शाल्वमयो धयं ॥
 २१ ॥ ततोपश्यं महाराज प्रपतंत महंतदा ॥ सौभाच्छूरसुतं वीरततो मां मोह आविशत् ॥ २२ ॥ तस्य रूपं प्रपततः पितुर्मम नराधिप ॥ ययातेः क्षीणपुण्यस्य स्वर्गा
 दिवमहीतलं ॥ २३ ॥ विशीर्णमलिनोष्णीषप्रकीर्णावरमूर्धजः ॥ प्रपतन् दृश्यते हस्मक्षीणपुण्य इव ग्रहः ॥ २४ ॥ ततः शार्ङ्गधनुः श्रेष्ठं करालप्रतिमम् ॥ मोहाप
 न्नश्चकौ तिरथोपस्थ उपविशं ॥ २५ ॥ ततोहाहाकृतं सर्वसैन्यं मे गतचेतनं ॥ मां दृष्ट्वा रथनीडस्थं गतासुमिव भारत ॥ २६ ॥ प्रसार्य बाहुपततः प्रसार्य चरणाव
 पि ॥ रूपं पितुर्मैविव भौशकुनेः पततो यथा ॥ २७ ॥ तंपतंतं महाबाहो शूलपट्टिशपाणयः ॥ अभिघ्नंतो भृशं वीरममचेतो ह्यकंपयन् ॥ २८ ॥ ततो मुहुर्त्तत्तत्तिलभ्य संज्ञा
 महंतदा वीरमहाविमर्दं ॥ नतत्र सौभं नरिपुंचशाल्वं पश्यामि वृद्धं पितरं न चापि ॥ २९ ॥ ततो ममासीन्मनसि मायेयमिति निश्चितं ॥ प्रबुद्धोऽस्मिततो भूयः शत
 शोवाकिरनशरान् ॥ ३० ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि अर्जुनाऽपर्वणि सौभवधोपाख्याने एकविंशोऽध्यायः ॥ २१ ॥ ॥ ३१ ॥ वासुदेव उवाच
 ततोहं भरत श्रेष्ठ प्रगृह्य रुचिरं धनुः ॥ शरैरपातयं सौभाच्छिरांसि विबुधद्विषां ॥ १ ॥ शरांश्चाशीविषाकारान् धूर्वांस्तिग्मतेजसः ॥ प्रेषयं शाल्वराजाय शार्ङ्गमुक्तान्सु
 वाससः ॥ २ ॥ ततो नादृश्यत तदा सौभं कुरुकुलोद्वह ॥ अंतर्हितं मायया भूततो हं विस्मितो भवं ॥ ३ ॥ अथ दानवसंघास्ते विकृताननमूर्धजाः ॥ उदक्रोशन्महारा
 जधिष्ठिते मयि भारत ॥ ४ ॥ ततोऽस्त्रं शब्दसाहं वै त्वरमाणो महारणे ॥ अयोजयंत द्विधा यततः शब्द उपारमत् ॥ ५ ॥ हतास्ते दानवाः सर्वे यैः सशब्द उदीरितः ॥ शरै
 रादित्यसंकाशैर्ज्वलितैः शब्दसाधनैः ॥ ६ ॥ तस्मिन्नुपरतेशब्दे पुनरेवान्यतोऽभवत् ॥ शब्दोऽपरो महाराज तत्रापि प्राहरं शरैः ॥ ७ ॥

शब्दे अत्र उपारमत्पतदित्यर्थः शब्दसाहं शब्दबाधानि वारकंवा ॥ ५ ॥ शब्दसाधनैः शब्द एव साधनं लक्ष्यसंबंधे कारणं येनैतिः पुरस्यादृश्यत्वात् ॥ ६ ॥ ७ ॥